

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

Les cendres de la vanitat i la farina del bé

El proper dimecres, dia 18 de febrer, és Dimecres de Cendra, la porta d'entrada al temps de Quaresma que és camí de preparació per a la festa de Pasqua. Actualment es valora molt el llenguatge simbòlic. I precisament aquest dimecres té lloc un símbol molt significatiu: el de la cendra; se'ns n'imposa una petita quantitat al front acompanyada d'unes paraules de Jesús que ens exhorten a la conversió (Mc 1,15).

Creuar una cosa i convertir-la en cendra equival a destruir-la. La cendra simbolitza allò que és transitori i efímer, allò que aparenta molt i que, en substància val poc. La cendra és símbol de la vanitat que s'amaga darrera les aparences. Hi ha una dita catalana que no és de les més conegudes però que resulta molt expressiva: «Replegar la cendra i escampar la farina». És a dir, dedicar-se a recollir i acaparar les coses que tenen poc valor o

no en tenen cap i, en canvi, escampar i perdre les més importants.

Quantes vegades ho podem fer nosaltres en la vida! Sobretot si la convertim en una fira de vanitats. La Quaresma ens convida a convertir el que és efímer en cendres i a recollir la farina d'allò que és més valuós davant Déu. Ens invita també a la conversió que en grec es diu «*metanoia*»; aquesta paraula indica un canvi de mentalitat i un enfocament en la di-

recció correcta que és viure de cara a Déu d'acord amb els criteris indicats per Jesucrist a l'Evangelí.

En el capítol 25 de l'Evangelí segons sant Mateu hi trobem la narració del judici final, meravellosament representat en el fresc de Miquel Àngel que es troba a la Capella Sixtina. Aquest passatge de l'Evangelí és una crida forta a l'esperança. Déu és misericordiós i vol que tots els seus fills se salvin i assoleixin la plenitud de vida que els té preparada. Perquè Déu és el Bé més gran, i el bé és difusiu per ell mateix. Aquesta és la seva raó de ser: «*Bonum diffusivum sui*» diu la metafísica clàssica. La Primera carta de sant Joan afirma: «Déu és caritat» (1Jn 4,8). És a dir, Déu és do, gràcia, generositat, desinterès, pura gratuïtat. I té un Regne —o un gran banquet, segons una altra imatge bíblica— per a tots els seus fills. Però els demana que facin l'opció pel bé i no pel mal, que siguin misericordiosos amb tothom, sobretot amb els més febles, com Ell és misericordiós.

El cristianisme té molt present el drama de la condició humana. Blas Pascal ho va comprendre amb claredat i va afirmar que la veritable saviesa de l'ésser humà consisteix en adonar-se que és un ésser de «contradiccions», i en reconèixer la pròpia grandesa i també la pròpia misèria, vivint tot esperant la gràcia de Déu. El creient cristià sap que fins ara «tot l'univers gemega i sofreix dolors com la mare quan infanta» (Rm 8,22) i que l'home mateix gemega en el seu interior en la lluita per a optar pel bé i no pel mal.

Déu ens promet la seva misericòrdia i el seu Regne si, bo i fent ús de la nostra llibertat, optem per la pràctica del bé, per reduir a cendra la nostra particular fira de les vanitats i per recollir la farina de les bones obres.

Aquest és el principal programa de la Quaresma que us proposo.

ENTREVISTA

L'alegria de la fe

LLUM DELÀS

La religiosa del Sagrat Cor i psicòloga Llum Delàs assegura que hi ha un abans i un després de l'*Evangelii Gaudium*. La novetat d'aquesta exhortació, com a estil de transmetre i comunicar la fe, és «l'alegria, que brolla del cor quan aquest es deixa amarar de l'amor de Déu que rebem gratuïtament cada dia si ens deixem treballar i acollir per Ell en el silenci i en l'escolta de la seva Paraula, Jesús».

Què està canviant el papa Francesc quant a la transmissió de la fe?

Els canvis es fan entre tots. Ell orienta a deixar de banda les transmissions avorrides, fetes de normes, lleis i doctrines proselitistes per a impulsar una catequesi de proposició, d'invitació a ser feliç i fer feliços els altres, de buscar companys de camí per mostrar al món que passar per aquesta vida fent el bé transforma la realitat i la mateixa religió.

Tenim la teoria clara, però aplicar-la és el que costa...

La conversió de la nostra pròpia vida i la conversió de les comunitats que seguim Jesús és sempre difícil. Estem pagats de nosaltres mateixos. Tendim a pensar que són els altres els qui s'han de convertir. Ens costa perquè, en comptes de mirar-lo a Ell, ens acontentem amb seguir línies de pensament amb les quals estem d'acord.

Per què la crisi és una oportunitat evangelitzadora?

Perquè és una greu dificultat per a moltes persones properes. Estem preocupats i ocupats a tornar a donar sortida a persones i famílies que han caigut en un clot i no saben sortir a la superfície o no poden. Evangelitzar és escoltar aquesta realitat; amb amor, amb comprensió, donant la mà i procurant poder dir aquell «aixeca't i camina» de Jesús amb fets compromesos.

Òscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Petició confiada i joiosa lloança

Un matrimoni que aviat celebrarà cinquanta anys de casat pregava cada nit amb els fills quan aquests eren infants i adolescents. Les pregàries espontànies acabaven sempre amb un parenostre.

Els fills s'han fet grans, ja no són a casa, i han creat les seves pròpies famílies. El pare i la mare resten a la llar familiar i cada nit segueixen fent una estona de pregària que comença amb el parenostre; després, un seguit d'intencions a cadascuna de les quals afegeixen una avemaria, demanant a Maria que, amb el seu amor de mare, en sigui intercessora. Posen davant Déu la seva senzilla pregària pel papa Francesc, perquè el Pare de tots l'ajudi en el seu servei a l'Església, poble de Déu; per ells dos, perquè l'amor que els uneix segueixi ben viu; per les disset persones que integren la seva família —els matrimonis dels fills i els néts—, perquè es mantinguin units i fidels al seguiment de Jesús; per tots els qui pateixen i passen dificultats de tot tipus, perquè l'amor i la misericòrdia de Déu es faci present a les seves vides, també l'ajuda i la solidaritat de les altres per-

sones; per la pau al món entre les persones, els pobles, les diferents religions i les diverses maneres de pensar; pel país, per la bona convivència entre els ciutadans i perquè els governants tinguin una especial preocupació pels més desafavorits. Així fan cada dia, en essència, amb les variacions que el moment demana o aconsella. Durant el temps de Nadal i fins a la Candelera, han fet la pregària davant el pessebre, espai familiar que ha aplegat petits i grans de la família tots aquests dies.

Són i se senten pares i avis. El trobament amb Jesús ha donat sentit a les seves vides. Consideren la pregària com un camí que apropa a Ell. En volen continuar donant testimoni als fills i néts per ajudar-los en el seu caminar per la vida. «Viviu tots units, tingueu els mateixos sentiments, estimeu els germans, sigueu afectuosos i humils» (1Pe 3,8). Saben que tot és en mans de Déu, el seu reconeixement en la pregària és petició confiada i joiosa lloança. «Que el Senyor confirmi cada dia l'amor que em té. I cada nit entonaré el meu cant, faré una pregària al Déu que m'és vida» (Sl 42,9).

SER PADRES

Educar a los hijos con una nueva relación

DR. PAULINO CASTELLS

Pediatra, neuròlog i psiquiatra

Crecer con padres separados

Plataforma Editorial

De entrada, quiero puntualizarle bien clara esta premisa: siempre que surge una nueva persona en la vida de un progenitor, se suelen producir cambios radicales en la relación que este mantenía con los hijos. No se trata de que un padre deje de lado a los críos, pero sí que compruebo que se produce un relajamiento en el ámbito de los afectos (aunque puede ser temporalmente), ya que ahora se vuelcan preferentemente en la nueva pareja.

«Desde que papá sale con María José, su nueva novia, las cosas ya no son iguales entre nosotros. Le noto distante y tenso. Ya no está pendiente de mí como lo estaba antes, cuando me decía que era la *niña de sus ojos*. Ahora sólo está pendiente de ella.» (Añoranza de una niña de ocho años)

«No puedo tolerar las caricias y besos que le da mi padre a su novia, porque nunca vi que se los diera a mi madre.» (Confesión de una niña de diez años, celosa de la nueva relación de su padre)

Aquí es donde se demuestra si los padres están realmente pendientes de la educación y de la estabilidad emocional de sus hijos. Muchos niños se hacen un lío, porque están muy atentos a las relaciones afectivas y sexuales de sus padres. Si la cosa «va en serio», consejo comunicárselo al niño o niños. Otra cuestión peliaguda es la semántica a emplear. Evitemos los *amores mercuriales*, que se unen y desunen como las bolitas de mercurio salidas de un termómetro roto y pueden llevar de cráneo a los hijos, y a nosotros también.

Lectures missa diària i santoral

16. ■ Dilluns (litúrgia hores: 2a setm.) [Gn 4,1-15.25 / Sl 49 / Mc 8,11-13]. Sant Onèsim, bisbe; santa Juliana, vg. i mr.; sant Honest; beat Joan de Sant Domènec, mr.; beat Simó de Càcia, prev. agustinià; sant Porfirí, mr. (309) a l'Àsia Menor.

17. ■ Dimarts [Gn 6,5-8;7,1-5.10 / Sl 28 / Mc 8,14-21]. Sant Aleix Falconieri (†1310) i els altres 6 florentins fund. Servents de Maria o servites (1304, OSM). Sant Ròmul, mr. (302); sant Silví, bisbe.

Comença el temps de Quaresma

18. ■ Dimecres de Cendra [Jl 2,12-18 / Sl 50 / 2Co 5,20-6,2 / Mt 6,1-6.16-18]. Sant Simeó, bisbe de Jerusalem, parent de Jesús; sant Eladi (†632), bisbe de Toledo; santa Bernadeta Soubirou (†1879), vg., vident de Lourdes; beat Joan de Fièsola (fra Angèlic), prev. dominicà, pintor; beat Francesc de Regis Clé, prev. paül i mr.

19. ■ Dijous [Dt 30,15-20 / Sl 1 / Lc 9,22-25]. Sant Gabí, prev. i mr. (296); sant Conrad de Piencenza, ermità; sant Jordi, monjo; beat Àlvar de Còrdova, prev. dominicà; beata Elisabet Picenardi, vg. servita.

20. ■ Divendres [Is 58,1-9a / Sl 50 / Mt 9,14-15]. Sants Nemesi i Potami, mrs.; sant Eleuteri (s. v), bisbe; santa Amada, rel.; beat Maurici Proeta, agustinià, de Castelló d'Empúries; beats Francesc i Jacinta Marto (Fàtima).

21. ■ Dissabte [Is 58,9b-14 / Sl 85 / Lc 5,27-32]. Sant Pere Damià (1007-1072), bisbe d'Òstia i doctor de l'Església, cardenal; sant Claudi, mr.; sant Dositheu, monjo. Festa de la Misteriosa Llum de Manresa.

22. ■ † Diumenge vinent, I de Quaresma (lit. hores: 1a setm.) [Gn 9,8-15 / Sl 24 / 1Pe 3,18-22 / Mc 1,12-15]. La Càtedra de sant Pere, apòstol, celebrada a Roma des del segle iv. Santa Margarida de Cortona, religiosa; santa Elionor o Leonor, reina d'Anglaterra.

DIUMENGE VI DE DURANT L'ANY

Lectura del llibre del Levític

(Lv 13,1-2.45-46)

El Senyor digué a Moisès i a Aharon:

«Si algú té a la pell una inflor, crostes o erupcions que facin témer el mal de la lepra, serà portat al sacerdot Aharon o a un dels seus fills sacerdots.

»Els qui pateixen del mal de la lepra han d'anar escabellats, amb els vestits esquinçats, tapats fins a la boca, i han de cridar: «Impur, impur!» Mentre el mal persisteixi, són impurs, i han de viure sols, fora del campament.»

Salm responsorial (31)

R. *En vós he trobat el meu recer, vós em guardeu del perill.*

Feliç el qui ha estat absolt de la falta / i ha vist sepultat el seu pecat. / Feliç l'home a qui el Senyor no té en compte la culpa, / i dintre seu ja no manté l'engany. R.

M'he decidit a reconèixer la falta, / no us he amagat més el meu pecat. / Tan bon punt m'ho he proposat, Senyor, / m'heu perdonat la culpa comesa. R.

Alegreu-vos, justos, celebren el Senyor; / homes rectes, aclameu-lo. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 10,31-11,1)

Germans, quan mengueu o begueu, o feu alguna altra cosa, feu-ho tot a glòria de Déu. No sigueu mai ocasió d'escàndol, ni per als jueus, ni per als grecs, ni per a l'Església de Déu, tal com faig jo, que en tot procuro d'adaptar-me a tots, i no busco allò que em convé a mi, sinó allò que convé als altres, perquè se salvin. Seguiu el meu exemple, tal com jo segueixo el de Crist.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 1,40-45)

En aquell temps, es presenta a Jesús un leprós, s'agenolla i li diu, suplicant-lo: «Si voleu, em podeu purificar». Jesús, compadit, el tocà amb la mà i digué: «Sí que ho vull: queda pur». A l'instant la lepra desaparegué i quedà pur. Tot seguit Jesús el va fer marxar, després de recomanar-li seriosament de no dir-ho a ningú, sinó d'anar a fer-se examinar pel sacerdot, oferir per la seva purificació el que Moisès havia ordenat, i certificar així que ja era pur. Però ell, així que se n'anà, començà a proclamar-ho davant la gent i de fer-ho conèixer pertot arreu, tant, que Jesús ja no podia entrar manifestament als pobles, i havia de quedar-se a fora, en llocs despoblats. Però la gent venia a trobar-lo de tot arreu.

Lectura del libro del Levítico

(Lv 13,1-2.45-46)

El Señor dijo a Moisés y a Aarón: «Cuando alguno tenga una inflamación, una erupción o una mancha en la piel, y se le produzca la lepra, será llevado ante Aarón, el sacerdote, o cualquiera de sus hijos sacerdotes. Se trata de un hombre con lepra: es impuro. El sacerdote lo declarará impuro de lepra en la cabeza. El que haya sido declarado enfermo de lepra andará harapiendo y despeinado, con la barba tapada y gritando: «¡Impuro, impuro!» Mientras le dure la afección, seguirá impuro; vivirá solo y tendrá su morada fuera del campamento.»

Salmo responsorial (31)

R. *Tú eres mi refugio, me rodeas de cantos de liberación.*

Dichoso el que está absuelto de su culpa, / a quien le han sepultado su pecado; / dichoso el hombre a quien el Señor / no le apunta el delito. R.

Había pecado, lo reconocí, / no te encubrí mi delito; / propuse: «Confesaré al Señor mi culpa» / y tú perdonaste mi culpa y mi pecado. R.

Alegraos, justos, y gozad con el Señor; / aclamadlo, los de corazón sincero. R.

Lectura de la primera carta del apóstol S. Pablo a los Corintios (1Co 10,31-11,1)

Hermanos: Cuando comáis o bebáis o hagáis cualquier otra cosa, hacedlo todo para gloria de Dios. No deis motivo de escándalo a los judíos, ni a los griegos, ni a la Iglesia de Dios, como yo, por mi parte, procuro contentar en todo a todos, no buscando mi propio bien, sino el de la mayoría, para que se salven. Seguid mi ejemplo, como yo sigo el de Cristo.

✠ Lectura del santo evangelio según san Marcos (Mc 1,40-45)

En aquel tiempo, se acercó a Jesús un leproso, suplicándole de rodillas: «Si quieres, puedes limpiarme.»

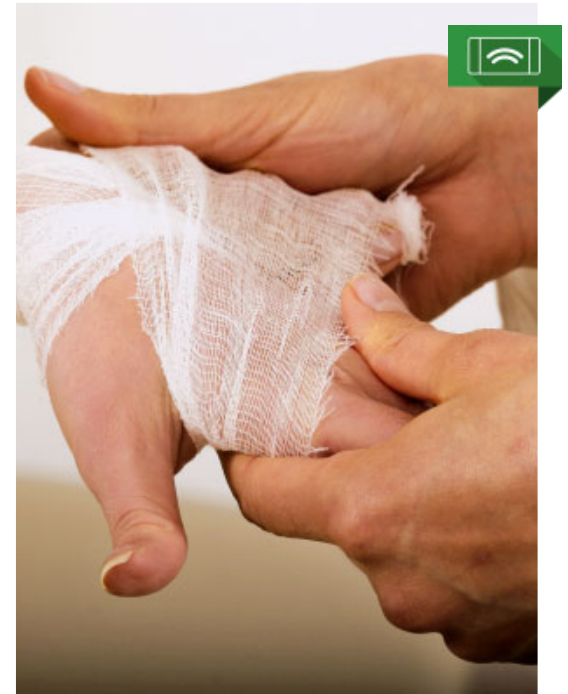
Sintiendo lástima, extendió la mano y lo tocó, diciendo: «Quiero: queda limpio.» La lepra se le quitó inmediatamente, y quedó limpio.

Él lo despidió, encargándole severamente: «No se lo digas a nadie; pero, para que conste, ve a presentarte al sacerdote y ofrece por tu purificación lo que mandó Moisés.» Pero, cuando se fue, empezó a divulgar el hecho con grandes ponderaciones, de modo que Jesús ya no podía entrar abiertamente en ningún pueblo; se quedaba fuera, en descampado; y aun así acudían a él de todas partes.

COMENTARI

IGNASI RICART, CMF

Marginat per la lepra

No podem admetre que una persona sigui discriminada i marginada pel fet de tenir la sida, l'ebola o la lepra. Fóra tenir el cor endurit. Després de la intensa jornada de Cafarnaüm, narrada en els evangelis dels darrers diumenges, Jesús es troba de cara amb un leprós que, agenollat, li prega: «Si vols em pots purificar». Cap indicació de lloc en aquest cas. La gentada sembla haver desaparegut de cop i volta. És clar que Marc s'ha volgut fixar només en el cara a cara entre Jesús i aquest malalt anònim, en representació de tots els altres d'arreu del món. El leprós, segons la llei de l'Antic Testament i cultures del voltant, era segregat, separat del contacte amb els altres. El malalt de lepra era considerat fora de l'àrea de la salvació, un excomunicat, una mena de cadàver ambulat. La lepra constituïa un símbol que provocava pors i tabús. Cal comprendre el drama humà i religiós de l'evangeli d'aquest diumenge, que es deuria preguntar: «Per què a mi, Senyor?» Alhora colpeix l'originalitat i la força provocativa del gest que ha fet Jesús. El leprós de l'evangeli desafia la segregació en què havia de viure, va amb fe davant Jesús que, compadit, el tocà amb la mà i li diu: «Queda pur». Qui tocava un leprós quedava contaminat per la lepra. Jesús, en canvi, toca el leprós i el torna pur. Després l'envia al sacerdot perquè el torni a inscriure en el context social. Un cop pur podrà viure lliurement enmig de la societat davant Déu. La joia de la guarició fa que escampi arreu que ha estat guarit de la seva malaltia.

Crist ha vingut a instaurar un nou comportament, ple de misericòrdia, envers el sofriment de l'home, especialment dels més marginats. Guarint el leprós, Jesús es revela com aquell en el qual Déu es fa pròxim del pròxim: pròxim de tots els homes, també d'aquells que són exclosos i marginats. Jesús és una proximitat que supera totes les distàncies; s'ha fet un de nosaltres i ha suprimit les barreres aixecades pel nostre egoisme. I ens ensenya a actuar com ell.

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Diumenge dia 15, a les 11 h. Celebra la Missa de la festa patronal a la parròquia de Sant Valentí de Terrassa.

Dimarts dia 17, a les 10 h. Presideix la reunió de rectors i formadors de Seminari de Catalunya i Balears a Barcelona. **A les 12 h.** Presideix la reunió de delegats de Pastoral Vocacional.

Dimecres dia 18, a les 20 h. Celebra la Missa del Dimecres de Cendra a la Catedral.

Dijous dia 19, a les 19 h. Presideix la reunió del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics.

Divendres dia 20, a les 20.30 h. Presideix l'Escola de Pregària per a Joves a l'Església de Santa Maria d'Ègara.

Dissabte dia 21, a les 10 h. Presideix la sessió del Consell Pastoral Diocesà.

Diumenge dia 22, a les 17 h. Concelebra en l'Ordenació episcopal de Mons. Àngel Pérez Pueyo a Barbastre.

Notícies

Cloenda de la Setmana de Pregària per la Unitat dels cristians. El diumenge 25 de gener a les 7 de la tarda Mons. Josep Àngel Saiz Meneses va presidir la Pregària de Vespres a

la Catedral amb motiu de la cloenda de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Hi participaren pastors i fidels de diferents confessions cristianes.

Agenda

Dimecres de Cendra al SAFOR UAB. Dimecres 18 de febrer, de 13.30 a 14.30 h: Conferència de Jorge Rodríguez Ariza, historiador de l'Art: «Entre Déu i el Diable: el color negre com a símbol: Una aproximació iconològica» (Sala R-108d de l'ETC). A les 14.30 h: Missa amb imposició de la cendra (Sala R 117).

Escola de Pregària per a Joves. Divendres 20 de febrer, a les 20.30 h, a l'Església de Santa Maria d'Ègara (Pquia. de Sant Pere de Terrassa). Presidida per Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa. A la mateixa hora, a les parròquies de Sant Feliu de Sabadell, Sant Pere d'Octavià de Sant Cugat del Vallès i Sant Esteve de Granollers.

ACTUALITAT

Reunió dels bisbes de la Tarraconense a Terrassa

El dimarts dia 27 de gener, al matí, els bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya celebraren la seva reunió ordinària en el conjunt de les esglésies de Sant Pere de Terrassa tot commemorant els 1.400 anys del Concili d'Ègara que tingué lloc el 13 de gener de l'any 615. A les 11 del matí varen resar la pregària de Tèrcia a l'església de Santa Maria. Després recorregueren el conjunt de la Seu d'Ègara, amb les explicacions de Mn. Antoni Deulofeu, rector i prior de la parròquia. Seguí la reunió ordinària dels bisbes i finalment tingué lloc la recepció oficial amb el Sr. Jordi Ballart, alcalde de Terrassa.

Exercicis espirituals (per a homes i joves). Del divendres 20 (19 h) al diumenge 22 (18 h) a la Casa Mare de Déu de Montserrat, 08140 Caldes de Montbui, tel. 938 654 496 ó 697 840 559.

Celebració penitencial. Els Grups d'Oració i Amistat conviden a la celebració del sagrament de la Penitència amb confessions individuals, seguida de la Missa. Dissabte 21 de febrer, a les 10 h, a la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè de Barcelona.

Concert de Marata, núm 218. Diumenge 22 de febrer, a les 10 del ma-

tí, a la parròquia de Santa Coloma de Marata, concert de cant gregorià a càrrec de l'Schola Gregoriana de Catalunya, dirigida per Ramon Villar i Herms. Seguidament l'Schola Gregoriana participarà en els cants de la celebració de l'Eucaristia dominical.

Recés de Quaresma per a preveres i diaques. Dirigit pel P. Agustí Borrell OCD, provincial dels Carmelites Descalços. Es farà el dilluns 23 de febrer i tindrà lloc a la Casa d'Espiritualitat Mare de Déu de Montserrat (Caldes de Montbui) i el dilluns 2 de març al Centre Borja (Sant Cugat del Vallès). Ambdós a les 11 h.

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP À. SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

Las cenizas de la vanidad y la harina del bien

El próximo miércoles, 18 de febrero, es Miércoles de Ceniza, la puerta de entrada al tiempo de Cuaresma, que es camino de preparación para la fiesta de Pascua. Ahora se valora mucho el lenguaje simbólico. Y precisamente ese miércoles tiene lugar un símbolo muy significativo: el de la ceniza, de la que se nos impone una pequeña cantidad en la frente acompañada de unas palabras que nos exhortan a la conversión.

Quemar algo y convertirlo en cenizas equivale a destruirlo. La ceniza simboliza lo transitorio y lo efímero,

aquello que mucho aparenta y que, en sustancia vale poco. La ceniza es símbolo de la vanidad. Hay un dicho catalán que no es de los más conocidos, pero que resulta muy expresivo: «Replegar la cendra i escampar la farina», traducido literalmente: «Recoger la ceniza y esparcir la harina». Es decir, dedicarse a recoger y acaparar las cosas de poco o nulo valor y en cambio esparcir y perder las más importantes.

¡Cuántas veces podemos hacerlo nosotros en la vida! Sobre todo si la convertimos en una feria de vanidad.

des. La Cuaresma nos invita a convertir lo efímero en cenizas y a recoger la harina de lo que es más valioso ante Dios. Nos invita también a la conversión, que se expresa en la palabra griega «metanoia»; esta palabra indica un cambio de dirección y un enfoque en la correcta dirección, que es vivir de cara a Dios, según los criterios indicados por Jesucristo en el Evangelio.

En el capítulo 25 del Evangelio de Mateo encontramos la narración del juicio final, maravillosamente plasmado en el fresco de Miguel Ángel que se encuentra en la Capilla Sixtina. Este pasaje del Evangelio es una gran llamada a la esperanza. Dios es misericordioso y quiere que todos sus hijos se salven y alcancen la plenitud de vida que les tiene preparada. Porque Dios es el sumo Bien y el bien es difusivo por sí mismo; es su razón de ser. «*Bonum est diffusivum sui*», dice la metafísica clásica. «Dios es caridad», es decir, don, gracia, generosidad, desinterés puro, gratitud pura. Y tiene un Reino —o un gran banquete, según otras imágenes bíblicas— para to-

dos sus hijos. Pero les pide que opten por el bien y no por el mal, que sean misericordiosos con todos, sobre todo con los más débiles, como Él es misericordioso.

El cristianismo tiene muy presente el drama de la condición humana. Blas Pascal lo comprendió con claridad y afirmó que la verdadera sabiduría del ser humano consiste en darse cuenta de que es un ser de «contradicciones», y en conocer la propia grandeza y también la propia miseria, viviendo a la espera de la gracia de Dios.

El creyente cristiano sabe que hasta ahora «todo el universo gime y sufre dolores de parto» (Rm 8,22) y que el mismo hombre gime en su interior en la lucha para optar por el bien y no por el mal.

Dios nos promete su misericordia y su Reino si, en uso de nuestra libertad, optamos por la práctica del bien. Por reducir a ceniza nuestra particular feria de las vanidades y por recoger la harina de las obras buenas.

He aquí el principal programa de la Cuaresma que os propongo.